

Doe mee voor een mooi en duurzaam Overijssel

Beleidsplan Natuur en Milieu Overijssel 2017-2019

Samen voor een mooi en duurzaam Overijssel.

Duurzaam samen

Samen met inwoners, overheden en bedrijven werkt Natuur en Milieu Overijssel aan een mooi en duurzaam Overijssel. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat inwoners van Overijssel nu en later kunnen genieten van een gezonde en groene leefomgeving.

Natuur en Milieu Overijssel in de kern

De kernkwaliteit van Natuur en Milieu Overijssel is het aanjagen, faciliteren en verbinden van mensen en organisaties op de thema's duurzaamheid, natuur en landschap. Het betekent dat in al onze projecten, activiteiten en campagnes de volgende drie pijlers centraal staan:

- **Een vitale leefomgeving** voor mens, flora en fauna. Daarvoor is het nodig om de biodiversiteit te versterken, zorgvuldig om te gaan met natuurlijke hulpbronnen en te werken aan gezonde, klimaatbestendige steden. Ook de belevingswaarde die natuur en landschap voor mensen heeft is van essentieel belang.
- **Een circulaire economie.** Dit is een economie die niet langer materialen wint, gebruikt en afdankt, maar de overstap maakt van afval naar grondstof. Producten worden ontworpen en gefabriceerd vanuit de gedachte dat ieder product wordt hergebruikt of gereycled. Verbranding en vervuiling vinden niet meer plaats en afval bestaat niet meer. Voor onze energiebehoefte maken we gebruik van hernieuwbare energie.
- **De kracht van de samenleving.** In onze provincie zijn veel lokale coalities van bewoners die zelfbewust verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leefomgeving. Wij stimuleren en ondersteunen initiatieven die zich sterk maken voor thema's zoals voedsel, energie, water, grondstoffen en natuur.

Zes programma

Binnen Natuur en Milieu Overijssel werken we aan zes thematische programma's, te weten: Landelijk gebied, Water & ondergrond, Voedsel & gezondheid, Circulaire economie, Stedelijk gebied & mobiliteit, Energie, Bewustwording & educatie. In al deze programma's maken we gebruik van de volgende methodieken:

- Ondersteunen, stimuleren en participeren in gebundelde maatschappelijke initiatieven
- Verbinden van lokale initiatieven, koplopers, maatschappelijke organisaties en overheden
- Constructieve en proactieve gesprekspartner van overheden en bedrijven, waarbij wij de kwaliteit van natuur, milieu en landschap voor het voetlicht brengen
- Bevorderen van bewustwording en educatie op duurzaamheid, natuur en landschap
- Initiëren van nieuwe initiatieven, die concreet invulling geven aan een mooi en duurzaam Overijssel

Landelijk gebied

In het landelijk gebied ligt ons accent op het versterken van natuur binnen Natura2000 en het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS). Buiten deze gebieden zetten we in op een toekomstbestendig

landelijk gebied. Dit houdt in: behoud en versterken van natuurlijke en landschappelijke kwaliteit, klimaatbestendige watersystemen en vernieuwende vormen van landbouw. Tot slot heeft natuurbeleving onze aandacht.

Samenwerken. Op het thema landelijk gebied zijn we partner in het provinciale programma "Samen werkt beter" en werken we nauw samen met provincie Overijssel, de Terrein Beherende Organisaties Landschap Overijssel, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Maar ook met onze lokale, groene vrijwilligersorganisaties, die een grote intrinsieke motivatie hebben en veel kennis in huis hebben.

Water en ondergrond

Water en ondergrond vormen de basis van het natuurlijk systeem. Onze bijdrage op water bestaat uit het verbinden van wateropgaven met opgaven als natuur, klimaatverandering en omgevingskwaliteit. Daarbij kun je denken aan: goede zoetwatervoorzieningen, ruimte voor klimaatbuffers in combinatie met groen in het landelijk gebied en ruimte voor groen in samenhang met klimaatactieve stad. Met educatie en campagnes versterken we het waterbewustzijn van de inwoners van Overijssel. Onze bijdrage rondom ondergrond bestaat uit het faciliteren van een objectieve maatschappelijke discussie over het gebruik van de bodem voor bijvoorbeeld (schalie)gaswinning, CO2 opslag en geothermie.

Samenwerken. We werken samen met provincie Overijssel, verschillende ministeries, Waterschappen, Vitens en vrijwilligers(organisaties).

Voedsel en gezondheid

In dit programma werken we aan het verduurzamen van de voedselketen en het stimuleren van consumenten tot bewust, duurzame voedingskeuzes. Belangrijke thema's zijn: transitie naar meer groene eiwitten, sterkere binding tussen consumenten en producenten en minder voedselverspilling.

Samenwerken. In het programma Voedsel en gezondheid werken we samen met RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland), provincie Overijssel, vernieuwers in de agro & foodsector, GGD en zorginstellingen.

Circulaire economie

Om afvalstromen te voorkomen, grondstoffen gebruik te minimaliseren en kringlopen te sluiten verbinden we bedrijven, consumenten, scholen en overheden met elkaar. Aangezien de gebruikende consument onlosmakelijk onderdeel is van de grondstoffencyclus, stimuleren wij zijn/haar bijdrage aan de co-creatie van nieuwe concepten. Meer kennis en bewustwording onder consumenten ligt hierbij aan de basis en pakken we op in de vorm van educatie en bewustwordingscampagnes.

Samenwerken. Natuur en Milieu Overijssel maakt onderdeel uit van verschillende netwerken zoals Circles en zoekt de samenwerking met innovatieve bedrijven, kennisinstellingen, provincie Overijssel, gemeenten en bewoners(netwerken).

Stedelijk gebied en mobiliteit

Zowel in de vergroening van de leefomgeving als rondom nieuwe, duurzame vormen van mobiliteit ontstaan allerlei bewonersinitiatieven. Natuur en Milieu Overijssel stimuleert en faciliteert veel van deze initiatieven met kennis en netwerkopbouw. Ook zien we bij bedrijven en bedrijventerreinen kansen om de biodiversiteit in de directe omgeving te vergroten. Tot slot, stimuleren en organiseren we nieuwe vormen van gebiedsontwikkeling samen met lokale, betrokken organisaties uit ons netwerk, voor een betere en meer gedragen plannen.

Samenwerken. In het programma 'Stedelijk gebied en mobiliteit' werken we samen met bedrijven en beheerders van bedrijventerreinen, overheden, bewonersinitiatieven en onze lokale, groene vrijwilligersgroepen. Natuur en Milieu Overijssel is kernpartner in het mobiliteitslab Overijssel.

Energie

Natuur en Milieu Overijssel is kernpartner van het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO). Daarin zijn we verantwoordelijk voor de bijdrage van lokale energie initiatieven in de energietransitie van Overijssel. Ook de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed heeft onze aandacht. Bij het creëren van duurzame schoolgebouwen zijn interessante koppelingen te maken met educatieve programma's. Rond energie verkennen we ook de mogelijkheden van nieuwe verdienmodellen door participatie in duurzame energieprojecten of het vormen van een platform voor leveranciers van energiezuinige producten. Een belangrijke rol zien we ook weggelegd in het versterken van een gevoel van maatschappelijke urgentie, het stimuleren van draagvlak en de zorg een goede verdeling van de lusten en lasten.

Samenwerken. In de energietransitie zoeken we de samenwerking met lokale energie initiatieven, VNO-NCW, gemeenten, provincie Overijssel, Enexis, Beon, woningcorporaties en scholen.

Educatie en bewustwording

Educatie is een belangrijke peiler voor toekomstig draagvlak voor natuur(behoud) en duurzaamheid. Educatie is niet exclusief gericht op leerlingen in het basisonderwijs, maar op alle leeftijden. We blijven ons netwerk van NME-gemeenten van interessante educatieve materialen en projecten voorzien, ontwikkelen hierin ook nieuw, eigentijds aanbod en investeren in de uitbreiding van dit netwerk. Op het gebied van (bewustwordings)campagnes hebben we een min of meer stabiel en succesvol aanbod en portfolio van inspirerende voorbeelden om mensen te stimuleren tot het maken van duurzame keuzes.

Samenwerken. We maken onderdeel uit van het RVO programma Duurzaam Door/Verder, werken samen met onderwijs en NME-centra. Bovendien zijn lokale vrijwilligersgroepen zoals IVN-groepen en vrijwilligers (verbonden aan onze eigen organisatie), Waterschap, provincie Overijssel en Terrein Beheerders bijzonder belangrijke partners.

Succesvolle organisatie

Om als goede doelen organisatie invulling te kunnen geven aan onze missie, moeten de volgende zaken goed voor elkaar zijn:

1. Financieel solide

NMO is financieel gezond, maar dit vraagt wel continue aandacht. In onze strategie zetten we in op meerjarige financieringsbronnen en een grote diversiteit aan financiers. Deze aanpak maakt ons minder kwetsbaar en draagt bij aan een grotere maatschappelijke impact.

2. De organisatie bestaat uit een flexibele en enthousiaste netwerkorganisatie

Natuur en Milieu Overijssel ontwikkelt zich steeds meer naar een open netwerk- en projectorganisatie, waarin we samen met anderen onze doelstellingen realiseren. Hiervoor is het belangrijk dat onze organisatie en doelstellingen nog meer zichtbaar zijn en bekendheid krijgen onder relevante partners in Overijssel.

3. De maatschappelijke meerwaarde is substantieel en zichtbaar

De komende jaren werken we in ons jaarverslag steeds meer toe naar het transparanter maken van onze maatschappelijk impact. Bovendien brengen we jaarlijkse onze ambities voor maatschappelijk impact in beeld.

4. Sterke binding met de achterban voor legitimiteit

De positie van Natuur en Milieu Overijssel wordt in belangrijke mate bepaald door de mate waarin wij vertegenwoordigend en bindend zijn naar onze achterban. Aan de ene kant moeten we bestaande (vooral groene) groepen sterker aan ons binden, tegelijkertijd is vernieuwing (vooral duurzaamheid en energie) van onze achterban vereist. Dit betekent dat wij voor onze achterban een toegevoegde waarde moeten hebben, en ook dat onze achterban zich (meer) moet herkennen in wat we doen. Op dit gebied ontwikkelen we een gericht programma om deze band te versterken.